

דמוקרטיה ויהדות התלכנה שתיהן יחדיו?

אוריאל שמידוב

צורות שלטון

מונרכיה
שלטון מלוכני

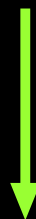
דיקטטורה
שלטון יחיד

דמוקרטיה
שלטון העם

צורות שלטון

מונרכיה
שלטון מלוכני

פורמאלי

פרלמנטרי

אבסולוטי

צורות שלטון

אבסולוטי

המלך מרכז את כל סמכויות השלטון

מלך סעודיה

צורות שלטון

פרלמנטרי

המלך ממנה את ראש הממשלה

חוסיין מלך ירדן

צורות שלטון

פורמלי

תפקיד המלך ייצוגי, ומצטמצם לחתימה על חוקים, מינוי מועמד לראשות ממשלה.

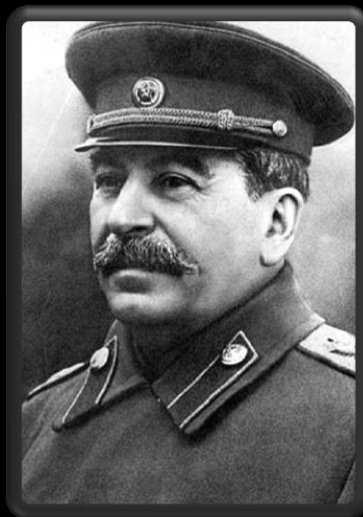

אליזבת מלכת אנגליה

צורות שלטון

דיקטטורה שלטון יחיד

שלטון יחיד שכופה את רצונו על העם. במקרים רבים רצונו של הדיקטטור הופך לחוק המדינה.

סטאלין

היטלר

צורות שלטון

דמוקרטיה שלטון העם

מתחלף

נבחר

יציג

יחס ההלכה לדמוקרטיה

הרוח הדמוקרטי בישראל משתקף במידה בולטת במהות הברית הנכרתת בין ישראל וה'... רעיון הברית הוא, כי כל התחוקה הדתית והמדינית לא קיבלו ישראל מתוך אונס וכפיה, אלא מתוך רצון טוב על ידי בחירה חופשית על ידי חוזה שנכרת עם העם על יסוד דמוקרטי... העובדה, שהברית קדמה למתן תורה, מלמדת אותנו, שאין זכות מוסרית לכפות על העם משפט מדיני בלי הסכמת העם, ואף חוקת מדינת-התורה טעונה היתה הסכמה קודמת של כל אישי האומה.

הרב שמעון פדרבוש, משפט המלוכה בישראל

על פי התורה, יש להתחשב ברצון העם.

דמוקרטיה – הבעייתיות

”האם הם חושבים באמת אם חוק טוב או לא?
כלל וכלל לא. אלא כל אחד ואחד מהם חושב
מה טוב עבורו, ואיך ימצא חן בעיני ציבור הבוחרים.
בתורה כתוב שכל הנוטל שוחד פסול לדין, ואילו כאן
כל יושבי בית המחוקקים כנוטלי שוחד.”

הרב אלעזר מנחם מן שך, נאום ירחי כלה

אינטרסים אישיים עלולים לעוות את דעתם של הנבחרים.

דמוקרטיה - הבעייתיות

אלא כל דמוקרטיה שאינה נכרכת בתיאוקרטיה, במלים אחרות 'בשלטון אבסולוטי (בלעדי) של התורה בחיים המדיניים של המדינה', סופה של דמוקרטיה כזאת להביא בכנפיה במוקדם או במאוחר לידי פריצת כל גדרי הקדושה ולהידרדר עד הגיע לידי מצב של אנרכיה (הפקרות והתפרצות וחוסר משטר וסדר), ברצות כל אחד ואחד להטביע בסובייקטיביות את חותמו הוא על הדמוקרטיה, ומתוך כך להקריב על מזבחה של הדמוקרטיה כל ערכי העם והמדינה המוקדשים מדור דור. כי באין חזון יפרע עם.

הרב אליעזר וולדינברג, הלכות מדינה, חלק ג', עמ' ט"ז

**דמוקרטיה שונשענת על חופש ללא גבולות
תגרום לקריסת כל ערכי המוסר.**

דמוקרטיה - דעת תורה

”השיטה לעשות את התורה לחלקים שונים, הוראה באיסור והיתר - חלק א’, והוראה בשוק החיים - חלק שני, להיות נכנעים להוראת חכמי הדור בחלק הראשון ולהשאיר לחופש בחירתם בחלק השני, היא השיטה הישנה של המינים בירידת היהדות באשכנז, אשר הדיחו את עם ישראל עד שיתערב בגויים ולא נשארו לפלטה.”

חזון אי”ש, קובץ אגרות, חלק ג’, אגרת צ”ב

לתורה יש מה לומר בכל תחום מתחומי החיים